



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-165-25

Druk nr 1862
Warszawa, 23 października 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa na polskich obszarach morskich oraz zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa na polskich obszarach morskich oraz zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 184) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 7 ust. 5, art. 18a ust. 2 oraz w art. 18bj ust. 1 i 8–10 w różnym przypadku wyrazy „Zintegrowany System Obrony Powietrznej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „System Zintegrowanej Obrony Powietrznej i Przeciwrakietowej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego”;

- 2) w art. 18bk dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. W przypadku utraty łączności z Dyżurnym Dowódcą Obrony Powietrznej lub gdy sytuacja nie pozwala na wydanie rozkazu, o którym mowa w ust. 2, decyzję o zniszczeniu pocisku raketowego podejmuje dowódca wojskowych środków obrony powietrznej, w tym przeciwlotniczej i przeciwrakietowej.

4. W przypadku wykonywania zadań nadzoru przestrzeni powietrznej i osłony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez wojskowe środki obrony powietrznej, w tym przeciwlotniczej i przeciwrakietowej, które pracują w trybie automatycznego startu rakiet przechwytyjących, Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych określi w rozkazie sposób niszczenia przez te środki pocisków raketowych wystrzelonych w kierunku terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- 3) po art. 18bm dodaje się art. 18bn w brzmieniu:

„Art. 18bn. Użycie sił zbrojnych państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego do wykonywania zadań nadzoru przestrzeni powietrznej i osłony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następuje w trybie określonym w art. 3a ustawy z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznicznym i organizacjom międzynarodowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1770).”.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa oraz ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych.

Art. 2. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 914 i 1366) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 14 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Jeżeli wymagają tego względy obronności, bezpieczeństwa państwa lub nienaruszalności granicy państwowej, a także w razie konieczności odparcia bezprawnego, bezpośredniego zamachu na infrastrukturę krytyczną albo w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do takiego zamachu, dowódcy jednostek pływających Straży Granicznej na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym mają prawo:”;

- 2) w art. 20 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:
„2. Jeżeli wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub w przypadku przepływu obcych statków i okrętów wojennych, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125 oraz z 2025 r. poz. 409), dowódcom okrętów wojennych Marynarki Wojennej przysługują uprawnienia dowódców jednostek pływających Straży Granicznej, o których mowa w art. 14–18 i art. 25.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu, sposób realizacji przez okręty wojenne Marynarki Wojennej uprawnień wynikających z ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych i międzynarodowego prawa zwyczajowego.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 755) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
 - a) w pkt 1 po lit. a dodaje się lit. aa w brzmieniu:
„aa) działaniach na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej,”;
 - b) w pkt 2 w lit. c kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:
„d) stałych, operacyjnych działaniach prowadzonych w celu monitorowania bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej lub w ramach wysuniętej obecności.”;

- 2) w art. 2a ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Użycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa może nastąpić na podstawie niezbywalnego prawa do samoobrony, o którym mowa w art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych, decyzji właściwego organu organizacji międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem, a także zaproszenia lub zgody państwa przyjmującego.”;

- 3) w art. 3 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Rady Ministrów – w sytuacjach określonych w art. 2 pkt 1 lit. a, aa i b;”;

4) po art. 7c dodaje się art. 7d w brzmieniu:

„Art. 7d. 1. Dowódca jednostki pływającej Marynarki Wojennej lub dowódca statku powietrznego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej może wydać rozkaz o użyciu broni lub innego uzbrojenia w razie konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu albo w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu na:

1) jednostkę pływającą Marynarki Wojennej, Policji lub Straży Granicznej albo statek powietrzny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji lub Straży Granicznej,

2) infrastrukturę krytyczną, w tym:

a) międzysystemowy Gazociąg Bałtycki (Baltic Pipe), stanowiący połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Królestwa Danii wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, na terenie obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej,

b) wykorzystywane w wyłącznej strefie ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej sztuczne wyspy, wszelkiego rodzaju konstrukcje i urządzenia przeznaczone do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, jak również inne przedsięwzięcia w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w celach energetycznych, w tym morskie farmy wiatrowe w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 498) i zespoły urządzeń służące do wyprowadzenia mocy w rozumieniu art. 3 pkt 13 tej ustawy, oraz podmorskie sieci elektroenergetyczne i światłowodowe lub rurociągi, a także związaną z nimi infrastrukturę

– jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania.

2. Użycie broni lub innego uzbrojenia przez jednostki pływające Marynarki Wojennej lub statki powietrzne Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej może mieć miejsce jedynie jako środek ostateczny.

3. Jeżeli sytuacja na to pozwala, przed użyciem broni lub innego uzbrojenia oddaje się strzał ostrzegawczy.

4. W przypadku ostrzelania jednostki pływającej Marynarki Wojennej, Policji lub Straży Granicznej lub statku powietrznego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji lub Straży Granicznej można użyć broni lub innego uzbrojenia bez ostrzeżenia.

5. Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych niezwłocznie informuje Ministra Obrony Narodowej o użyciu broni lub innego uzbrojenia w przypadku, o którym mowa w ust. 1.

6. Jeżeli broń lub inne uzbrojenie mają zostać użyte w celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu lub w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wymagane jest uzyskanie

przez dowódcę jednostki pływającej Marynarki Wojennej lub dowódcę statku powietrznego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej uprzedniej zgody Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych na użycie broni lub innego uzbrojenia.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 12 i 179) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 45 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Wojskowymi organami porządkowymi są również dowódcy jednostek pływających Marynarki Wojennej i żołnierze pełniący służbę ochronną na tych jednostkach.”;

2) art. 53 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do żołnierzy wojskowych organów porządkowych, o których mowa w art. 45 ust. 2 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 51.”.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Zmiany w środowisku bezpieczeństwa w Europie na przestrzeni ostatnich lat związane z agresywną polityką Federacji Rosyjskiej wskazują na potrzebę prowadzenia ciągłego procesu wzmacniania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w wielu wymiarach, szczególnie w wymiarze współpracy międzynarodowej i w wymiarze militarnym. Zagrożenia ze strony Federacji Rosyjskiej dotyczą w dużej mierze akwenu Morza Bałtyckiego. Wobec niszczenia podmorskiej infrastruktury krytycznej czy też działań „floty cieni”, jako narzędzi wojny hybrydowej prowadzonej przez Federację Rosyjską w akwencie Morza Bałtyckiego, państwa tego akwenu, w oparciu o swoje relacje dwustronne oraz w formatach wielostronnych w ramach NATO i UE, zacieśniają współpracę w celu wzmocnienia bezpieczeństwa Morza Bałtyckiego. Przykładem takiej współpracy może być wspólne oświadczenie głów państw i szefów rządów państw NATO Morza Bałtyckiego, podpisane w Helsinkach 14 stycznia 2025 r., oraz Memorandum o Porozumieniu w sprawie ochrony krytycznej infrastruktury podmorskiej na Morzu Bałtyckim między Rządem Danii, Rządem Republiki Estonii, Rządem Republiki Finlandii, Rządem Republiki Federalnej Niemiec, Rządem Islandii, Rządem Republiki Łotwy, Rządem Republiki Litwy, Rządem Królestwa Norwegii, Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, Rządem Szwecji i Unią Europejską podpisane w dniu 16 maja 2025 r. w Vihula w Republice Estońskiej.

Potrzeba ochrony i zwiększenie odporności na istniejące zagrożenia implikują nie tylko wspomniane współdziałanie z partnerami zagranicznymi, ale wymagają także działań narodowych, również w obszarze prawnym. Jak wskazano, obecną rzeczywistość funkcjonowania państwa i społeczeństwa cechuje wysoka złożoność i współzależność, stąd też zdolność i możliwość monitorowania bezpieczeństwa i przeciwdziałania, rozumiana jako wysunięta obecność Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w celu odstraszania i reagowania na sytuacje kryzysowe, stanowi istotny element wzmocnienia bezpieczeństwa państwa.

Projekt ustawy *o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa na polskich obszarach morskich oraz zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim* ma na celu zapewnienie możliwości podejmowania przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej szerokiego spectrum działań zarówno poza granicami państwa, jak i w celu ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w ramach bieżącej, rutynowej działalności operacyjnej, polegającej na monitorowaniu bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej lub w ramach wysuniętej obecności. Celem projektowanej ustawy jest także poprawa bezpieczeństwa personelu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności Marynarki Wojennej i Sił Powietrznych, realizujących wskazane zadania.

W przedstawionym kontekście wyzwań bezpieczeństwa zasadnym wydaje się w szczególności uzupełnienie obowiązujących przepisów dotyczących użycia i pobytu Sił Zbrojnych poza granicami państwa określonych w *ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa* o regulacje w zakresie pobytu polskich jednostek wojskowych poza granicami państwa w ramach stałych, operacyjnych działań prowadzonych w celu monitorowania bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej lub w ramach wysuniętej obecności, które nie wymagają mandatu międzynarodowego. Chodzi szczególnie o operowanie sił Marynarki Wojennej i Sił Powietrznych w obszarach, które pozostają poza jurysdykcją innych państw, w szczególności w polskich obszarach morskich poza granicami państwa (*wyłączna strefa ekonomiczna*), w których zlokalizowana jest polska morska infrastruktura krytyczna, o monitorowanie zagrożeń, patrolowanie i odstraszenie przez demonstrowanie własnych zdolności obronnych. Taka działalność powinna być rutynowo realizowana przez Marynarkę Wojenną oraz Siły Powietrzne, których naturalnym środowiskiem operacyjnym są międzynarodowe obszary morskie oraz międzynarodowa przestrzeń powietrzna.

Obecnie pobyt jednostek wojskowych poza granicami państwa może być realizowany wyłącznie w celu udziału w:

- szkoleniach i ćwiczeniach wojskowych,
- akcjach ratowniczych, poszukiwawczych lub humanitarnych; przepisu tego nie stosuje się do akcji ratowniczych regulowanych przepisami o ratownictwie na morzu lub prowadzonych przez wojskowe lotnicze zespoły poszukiwawczo-ratownicze w celu udzielenia pomocy ludziom albo statkom powietrznym lub morskim znajdującym się w niebezpieczeństwie na zasadach określonych w umowach międzynarodowych,
- przedsięwzięciach reprezentacyjnych.

Dodanie do tego katalogu stałych, operacyjnych działań prowadzonych w celu monitorowania bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej lub w ramach wysuniętej obecności przyczyni się do poprawy środków bezpieczeństwa, wzmocnienia zdolności monitorowania zagrożeń oraz zdolności do szybkiej i skutecznej reakcji na zaistniałe zdarzenia. Jest to szczególnie istotne dla zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim wobec konfrontacyjnej postawy strony rosyjskiej, z wykorzystywaniem tzw. „floty cieni” włącznie. Decyzję o pobycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w celu udziału w stałych, operacyjnych działaniach monitorowania bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej lub w ramach wysuniętej obecności będzie podejmował Minister Obrony Narodowej.

Jednocześnie proponuje się wprowadzenie do przepisów art. 2 *ustawy o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa* dodatkowej regulacji określającej możliwość użycia jednostek Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w celu udziału w działaniach na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Rozszerzenie katalogu celów użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wynika z wcześniej przedstawionych okoliczności implikujących potrzebę wzmocnienia bezpieczeństwa naszego państwa. Co więcej, znajduje swoje uzasadnienie w prawie międzynarodowym, którego jedną z podstawowych norm jest prawo państw do indywidualnej i zbiorowej samoobrony.

Komplementarnie do przedmiotowej propozycji projektodawca wprowadza do katalogu określonego w art. 2a *ustawy o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa* nowej przesłanki, na podstawie której może nastąpić użycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w przypadkach, o których mowa w art. 2 ust. 1 tej ustawy. W ocenie projektodawcy zasadnym wydaje się rozszerzenie katalogu przesłanek o niezbywalne prawo do samoobrony, o którym mowa w art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych oraz międzynarodowym prawie zwyczajowym. W świetle prawa międzynarodowego Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej mogą zostać użyte, także poza granicami państwa, w ramach samoobrony. Dzięki wprowadzonym zmianom użycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa będzie mogło nastąpić nie tylko na podstawie decyzji właściwego organu organizacji międzynarodowej (*obecnie – rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ*) bądź zaproszenia lub zgody państwa przyjmującego, ale także na podstawie niezbywalnego prawa do samoobrony.

Gdy zostaną wprowadzone stosowne zmiany w art. 2 ust. 1 oraz w art. 2a *ustawy o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa*, zostanie stworzona w polskim prawie możliwość użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w sytuacji konieczności wzmocnienia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Wraz z możliwością stałych, operacyjnych działań prowadzonych w celu monitorowania bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej lub w ramach wysuniętej obecności wprowadzone regulacje przyczynią się przede wszystkim do zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim, umożliwiając Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej działanie czy to w ramach użycia, czy pobytu poza granicami państwa, stosownie do zagrożeń i wyzwań.

Prawo do samoobrony jest określone w art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych oraz w międzynarodowym prawie zwyczajowym i stanowi jeden z wyjątków prawomocnego użycia siły w stosunkach międzynarodowych w odniesieniu do sformułowanego w Karcie Narodów Zjednoczonych zakazu użycia siły przeciwko integralności terytorialnej lub niezawisłości politycznej

któregokolwiek państwa bądź w jakikolwiek inny sposób niezgodny z celami Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także samej groźby użycia siły. Realizacja prawa do samoobrony może w określonych sytuacjach wiązać się z użyciem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w celu ewakuacji obywateli Rzeczypospolitej Polskiej z innego państwa. Ewakuacja obywateli nie jest natomiast odrębnym wyjątkiem od zakazu użycia siły.

Biorąc pod uwagę niszczycielską siłę nowoczesnej broni i technologii (*np. w obszarze cyberprzestrzeni*), które mogą być użyte w operacjach ofensywnych, zasadnym wydaje się, aby dla działania w samoobronie rozumienie napaści zbrojnej nie zostało ograniczone do ataku, który już miał miejsce lub się rozpoczął, ale obejmowało również nieuchronny atak mający nastąpić w najbliższej przyszłości. Istotnym w ocenie legalności działania w samoobronie w rozumieniu art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych jest wypełnienie przez państwo podejmujące takie działanie określonych kryteriów, które można wywieść w szczególności z prawa zwyczajowego, takich jak: konieczność, proporcjonalność i nieuchronność zagrożenia.

W konsekwencji, w zgodzie z prawem międzynarodowym, w przepisach projektowanej ustawy wprowadzono dodatkowe regulacje w *ustawie o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa* dotyczące możliwości użycia przez dowódców jednostek pływających Marynarki Wojennej i dowódców statków powietrznych Sił Zbrojnych RP broni i innego uzbrojenia zarówno w razie konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu, jak i w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu na: jednostkę pływającą Marynarki Wojennej, Straży Granicznej lub Policji albo statek powietrzny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Straży Granicznej lub Policji, bądź na morską infrastrukturę krytyczną wymienioną w projektowanych przepisach.

Wskazane uprawnienie wydaje się niezbędne do uregulowania w przepisach polskiego prawa. Wobec dynamiki i zmienności środowiska bezpieczeństwa, w tym zwiększającej się liczby incydentów na Morzu Bałtyckim, w zakresie stosowania nowych form oddziaływania na bezpieczeństwo naszego regionu oraz konieczności angażowania sił i środków Marynarki Wojennej i Sił Powietrznych do wzmacniania bezpieczeństwa państwa, niezbędnym wymogiem pozostaje stworzenie mechanizmu podejmowania decyzji pod presją czasu. Powyższe powoduje, że dowódcy jednostek pływających Marynarki Wojennej i statków powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej powinni być podczas swoich działań wyposażeni w uprawnienia do użycia broni i innego uzbrojenia, jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania, ale jedynie jako środek ostateczny.

Należy w tym miejscu podkreślić, że zgodnie z art. 7 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Z brzmienia art. 7 wynika wprost ustrojowa zasada prawna (*konstytucyjna*) legalizmu, nakładająca określone obowiązki zarówno na organy władzy publicznej stosujące prawo, jak i te, które je tworzą, także w oparciu o odpowiednie przepisy kompetencyjne, proceduralne i materialne. Obowiązkiem każdego organu władzy publicznej jest działanie na podstawie i w granicach prawa, zaś obowiązkiem ustawodawcy jest określenie zarówno podstaw, jak i granic działania organów władzy (*vide: postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 9 maja 2005 r. – Ts 216/04*), również w samoobronie. W konsekwencji ważne jest, aby funkcjonariusze publiczni przy realizacji swoich zadań nie musieli powoływać się na kontratypy, natomiast korzystali z przepisów kompetencyjnych. Temu celowi służą proponowane w projekcie ustawy regulacje, które przewidują możliwość użycia broni i innego uzbrojenia przez jednostki pływające Marynarki Wojennej i statki powietrzne Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając specyfikę operowania jednostek wojskowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa. Zwłaszcza Marynarka Wojenna stanowi ten wyjątkowy rodzaj sił zbrojnych, którego naturalnym środowiskiem są obszary morskie, w tym obce morskie terytoria państwowe oraz wody międzynarodowe.

Mając na uwadze, iż Straż Graniczna może, w określonych sytuacjach i zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego, prowadzić pościg na wodach międzynarodowych (dotyczy to w szczególności sytuacji kontynuowania pościgu za statkiem, który narusza polskie przepisy, na wodach międzynarodowych, jeśli pościg został wszczęty w polskiej strefie morskiej i jest nieprzerwany), dowódcy jednostek pływających Marynarki Wojennej lub statku powietrznego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskaliby prawo do użycia broni lub innego uzbrojenia także w razie konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu grożącego jednostkom pływającym oraz statkom powietrznym Straży Granicznej, jak również w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu. Dodatkowo w przepisie tym proponuje się również przyznanie tożsamej „ochrony” jednostkom pływającym oraz statkom powietrznym Policji.

Kierując się zamiarem zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim, w projektowanej ustawie przedstawiono propozycję zmian obecnie obowiązującego art. 14 oraz art. 20 *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej*.

Propozycja zmian w art. 14 dotyczy rozszerzenia treści ust. 1, przez dodanie kolejnej, obok względów obronności państwa i nienaruszalności granicy państwowej, przesłanki w zakresie możliwego stosowania przez dowódców jednostek pływających Straży Granicznej określonych w

ustawie uprawnień na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym. Przesłanka ta dotyczy konieczności odparcia bezprawnego, bezpośredniego zamachu na infrastrukturę krytyczną oraz przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do takiego zamachu. Powyższa propozycja została zaproponowana przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, który zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej* odpowiada za ochronę granicy państwowej na lądzie i na morzu. Przyjęcie przedmiotowej zmiany wzmocni bezpieczeństwo na Morzu Bałtyckim.

Odnosnie do zmiany art. 20 *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej* należy wskazać, iż przepis ten stanowi zwięźle, że „przepisy ustawy nie naruszają uprawnień okrętów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej”. Projektowane regulacje dotyczą jego rozszerzenia przez określenie uprawnień, o których mowa we wskazanym wyżej artykule, oraz delegowania na Ministra Obrony Narodowej obowiązku określenia sposobu realizacji przez okręty wojenne Marynarki Wojennej uprawnień wynikających z ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, w szczególności Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzonej w Montego Bay 10 grudnia 1982 r. (*konwencja UNCLOS*) i międzynarodowego prawa zwyczajowego, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu. Wprowadzenie tych zmian umożliwi operacyjne działanie Marynarki Wojennej polegające na reagowaniu na zagrożenia, w szczególności w akwenie Morza Bałtyckiego. Projektowane przepisy przewidują, że w przypadku, gdy wymagają tego względy obronności i bezpieczeństwa państwa, dowódcom jednostek pływających Marynarki Wojennej będą przysługiwać na wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym uprawnienia dowódców jednostek pływających Straży Granicznej, o których mowa w art. 14–18 i art. 25 *ustawy o Straży Granicznej*. Proponuje się, aby te uprawnienia miały również zastosowanie w przypadku stwierdzenia przepływu, który nie jest nieszkodliwy, a o którym mowa w art. 9 *ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej*.

Uwzględniając, że pewne uprawnienia okrętów wojennych wynikają wprost z prawa międzynarodowego, konieczne wydaje się określenie przez Ministra Obrony Narodowej sposobu korzystania z tych uprawnień przez polską Marynarkę Wojenną, a preferowanym sposobem jest zarządzenie niepodlegające ogłoszeniu.

Projektowane zmiany obejmują również *ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych*, w której proponuje się wprowadzić regulacje w zakresie funkcjonowania (*i uprawnień*) wojskowych organów porządkowych na jednostkach pływających Marynarki Wojennej. Projektowane zmiany będą miały charakter porządkujący i

określą one, że wojskowymi organami porządkowymi będą także dowódcy jednostek pływających Marynarki Wojennej i żołnierze pełniący służbę ochronną na tych jednostkach. Istotnym elementem wprowadzenia tej zmiany jest również poprawa bezpieczeństwa żołnierzy pełniących służbę na jednostkach pływających Marynarki Wojennej oraz możliwość proporcjonalnej reakcji w sytuacjach zagrożenia.

Proponowaną ustawą wprowadza się również zmiany w przepisach *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej*. W *ustawie o ochronie granicy państwowej* proponuje się, na bazie doświadczeń z dotychczasowego obowiązywania jej przepisów, dodać regulacje umożliwiające podjęcie przez dowódców wojskowych środków obrony powietrznej decyzji o zestrzeleniu pocisku raketowego, w sytuacjach utraty łączności z Dyżurnym Dowódcą Obrony Powietrznej lub gdy sytuacja nie pozwala na wydanie rozkazu przez Dowódcę Operacyjnego RSZ. Takie przypadki mogą mieć miejsce na przykład w sytuacji braku łączności, bądź zidentyfikowania zagrożenia wyłącznie przez dowódcę wojskowych środków obrony powietrznej. Należy przy tym podkreślić, iż proponowane regulacje motywowane są istotnym w sytuacjach zagrożenia czynnikiem czasu, który wymaga od dowódców wojskowych środków obrony powietrznej niezbędnie szybkiego działania.

Zmiany w przepisach *ustawy o ochronie granicy państwowej* związane są także z wprowadzeniem na wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej środków obrony powietrznej pracujących w systemie automatycznego startu rakiet przechwytyjących. W tym kontekście niezbędne jest wprowadzenie przepisów, które uregulują proces podejmowania decyzji o zestrzeleniu pocisków raketowych wystrzelonych w kierunku terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku środków obrony powietrznej pracujących w systemie automatycznego startu rakiet przechwytyjących. Proponuje się, aby Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych, jako dysponent środków dyżurowych i decydujący o użyciu uzbrojenia, określał w rozkazie sposób niszczenia przez te środki pocisków raketowych wystrzelonych w kierunku terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w ramach uprawnień Ministra Obrony Narodowej do ochrony granicy państwowej w przestrzeni powietrznej.

W Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej są rozwijane nowe zdolności, w tym w zakresie obrony powietrznej i przeciwraketowej. Wraz z tym dokonywane są sukcesywne zmiany w przepisach prawnych zarówno powszechnie obowiązujących, jak i tych wewnętrznie obowiązujących w resorcie obrony narodowej. W związku z coraz częstszą obecnością na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków sojuszniczych i koalicyjnych, które w różnych konfiguracjach są włączane do systemu obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, proponuje się także wprowadzenie w *ustawie*

z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej, przepisów precyzujących, że użycie sił zbrojnych państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego do wykonywania zadań nadzoru przestrzeni powietrznej i osłony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następuje w trybie określonym w art. 3a ustawy z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojuszniczym i organizacjom międzynarodowym.

Zaproponowane w projekcie ustawy regulacje przede wszystkim przyczynią się do usprawnienia bieżącej, rutynowej działalności operacyjnej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, polegającej między innymi na monitorowaniu zagrożeń, patrolowaniu i odstraszeniu. Ich wprowadzenie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa zewnętrznego państwa oraz zabezpieczenie polskich obszarów morskich poza jego granicami, w których zlokalizowana jest morska infrastruktura krytyczna (*wylącznej strefy ekonomicznej*).

Planuje się, aby wejście w życie ustawy nastąpiło po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych, w związku z czym nie wymaga notyfikacji na podstawie przepisów *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień, o których mowa w § 39 *uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Przedmiotowy projekt ustawy, stosownie do art. 5 i art. 6 *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

Ponadto, stosownie do § 52 *uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów*, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żadne podmioty nie wykazały zainteresowania pracami legislacyjnymi.

Projekt nie podlega ocenie przez koordynatora OSR w trybie § 32 *uchwały nr 190 Rady*

Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, lecz w trybie § 42 ust. 1 Regulaminu.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa na polskich obszarach morskich oraz zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Obrony Narodowej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wiceprezes Rady Ministrów – Minister Obrony Narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: dr Beata Kucharczyk Naczelnik Wydziału Prawa Międzynarodowego Departament Wojskowych Spraw Zagranicznych Tel. 261 840 298 e-mail: bkucharczyk@mon.gov.pl płk Monika Janikowska Szef Oddziału Prawnego Radca Prawny – Koordynator Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych tel. 261 855 244; tel. kom.727-015-317 e-mail: m.janikowska@ron.mil.pl	Data sporządzenia 25.09.2025 r. Źródło Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD245
OCENA SKUTKÓW REGULACJI	
1. Jaki problem jest rozwiązywany?	
Projekt ustawy <i>o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa na polskich obszarach morskich oraz zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim</i> ma na celu wzmocnienie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w wymiarze zewnętrznym i wewnętrznym poprzez zapewnienie możliwości podejmowania przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej szerokiego spectrum działań zarówno poza granicami państwa, jak i w celu ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej. W sposób szczególny przepisy projektowanej ustawy mają na celu zapewnienie Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej możliwości obserwowania sytuacji bezpieczeństwa i przeciwdziałania jego zagrożeniom, w tym w ramach bieżącej, rutynowej działalności operacyjnej, polegającej na monitorowaniu zagrożeń, patrolowaniu i odstraszaniu. Celem projektowanej ustawy jest także wzmocnienie bezpieczeństwa personelu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności personelu Marynarki Wojennej i Sił Powietrznych, realizującego zadania wzmocnienia bezpieczeństwa państwa, w tym w ramach wysuniętej obecności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w celu odstraszania i reagowania na sytuacje kryzysowe. Przepisy proponowane w projektowanej ustawie przyczynią się do rozwiązywania problemów w wymiarze zewnętrznego i wewnętrznego bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej implikowanych zagrożeniami wynikającymi z działań Federacji Rosyjskiej. Zagrożenia te dotyczą w dużej mierze akwenu Morza Bałtyckiego i przypadków niszczenia podmorskiej infrastruktury krytycznej, jak również działań rosyjskiej floty cieni. Przyjęcie proponowanych zmian przyczyni się tym samym do skutecznego rozwiązywania problemów, które z uwagi na wskazane wcześniej zagrożenia mogą osłabić bezpieczeństwo państwa i jego odporność. W tym miejscu należy podkreślić nie tylko znaczenie strategiczne Morza Bałtyckiego, jako kluczowego obszaru odstraszania i kolektywnej obrony Sojuszu Północnoatlantyckiego, ale także istotne znaczenie tego akwenu jako szlaku komunikacyjnego i transportowego, jego znaczenie gospodarcze, energetyczne oraz wartość, jaką stanowi dla środowiska naturalnego. W celu zobrazowania znaczenia Morza Bałtyckiego projektodawca przedstawia (w oparciu o dane pochodzące ze strony internetowej Głównego Urzędu Statystycznego, w tym opracowania „Gospodarka morska w Polsce w 2024 r.”) kilka danych odnoszących się do gospodarki morskiej w 2024 r. Obroty ładunkowe w polskich portach morskich w 2024 r. wyniosły 124,2 mln ton, w tym na Gdańsk przypada 57,2 % tychże obrotów, na Gdynię – 18,7 %, Świnoujście – 14,8 %, Szczecin – 8,0 %, Police – 0,9 % oraz pozostałe porty – 0,4 %. W strukturze obrotów ładunkowych w 2024 r. największy udział miały ładunki masowe ciekłe – 44,4 %, w tym ropa naftowa i produkty z ropy naftowej – 38,3 %, ładunki masowe suche – 24,5 % (w tym węgiel i koks – 8,0 %) oraz ładunki w kontenerach dużych (19,6 %). Zgodnie z danymi GUS w 2024 r. krajowy obrót morski	

wyniósł 4,4 mln ton (o 25,4 % więcej niż w roku poprzednim). W międzynarodowym obrocie morskim przeładowano łącznie 119,8 mln ton ładunków. W 2024 r. ładunki przewożone statkami w relacji z portami Europy stanowiły 63,0 % międzynarodowych obrotów ładunkowych polskich portów, z portami Afryki – 17,4 %, Ameryki Północnej – 8,4 %, Azji – 5,8 %, Ameryki Środkowej i Południowej – 5,0 % oraz Australii i Oceanii – 0,4 %. Do polskich portów w 2024 r. zawinęło 20,0 tys. statków, zaś pod koniec 2024 r. morska flota transportowa obejmowała 89 statków będących własnością lub współwłasnością polskich armatorów i operatorów. W 2024 r. polscy armatorzy i operatorzy przewieźli w morskiej komunikacji międzynarodowej 535,8 tys. pasażerów. Natomiast statkami pasażerskimi przybrzeżnej floty transportowej w komunikacji między portami polskimi w 2024 r. przewieziono 153,8 tys. pasażerów. W odniesieniu do rybołówstwa morskiego, według danych GUS, na koniec 2024 r. polska flota rybacka liczyła 721 statków i łodzi, a z łowisk bałtyckich pozyskano 75,5 tys. ton ryb. Powyższe przykładowe dane dobitnie wskazują na znaczenie Morza Bałtyckiego.

Projektowaną ustawą proponuje się dokonać zmian w następujących ustawach: *ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej*, *ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej*, *ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa* oraz *ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych*.

W pierwszej kolejności projektowana ustawa dotyczy zmiany przepisów *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej* i dodania do jej treści przepisów umożliwiających podjęcie decyzji o zestrzeleniu pocisku rakietowego przez dowódców grup ogniowych w sytuacji utraty łączności z Dyżurnym Dowódcą Obrony Powietrznej lub gdy sytuacja uniemożliwia wydanie rozkazu przez Dowódcę Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych. Proponowane zmiany mają także związek z wprowadzeniem na wyposażenie Sił Zbrojnych RP środków obrony powietrznej pracujących w systemie automatycznego startu rakiet przechwytyjących. Przyjęte rozwiązania uzupełnią funkcjonujący obecnie system prawny w zakresie kompleksowej ochrony granicy państwowej w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, za którą odpowiada Minister Obrony Narodowej, a którego zadania wykonuje Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych. Jednocześnie z uwagi na coraz częstsza obecność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sił i środków sojuszników, które w różnej konfiguracji włączane są do systemu obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, zasadne jest wprowadzenie przepisów doprecyzowujących, że użycie sił zbrojnych państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego do wykonywania działań nadzoru przestrzeni powietrznej i osłony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następowało w trybie określonym w art. 3a *ustawy z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznikom i organizacjom międzynarodowym*, tj. na podstawie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Obrony Narodowej, skierowany po uzyskaniu zgody Prezesa Rady Ministrów.

Nowelizacja przepisów *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej* dotyczy rozszerzenia treści art. 14 oraz doprecyzowania regulacji art. 20. Propozycja zmian w art. 14 dotyczy rozszerzenia treści ust. 1 poprzez dodanie kolejnej, obok względów obronności państwa i nienaruszalności granicy państwowej, przesłanki w zakresie możliwego stosowania przez dowódców jednostek pływających Straży Granicznej określonych w ustawie uprawnień na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym. Przesłanka ta dotyczy konieczności odparcia bezprawnego, bezpośredniego zamachu na infrastrukturę krytyczną oraz przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do takiego zamachu. Powyższa propozycja została zaproponowana przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, który zgodnie z *przepisami ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej* odpowiada za ochronę granicy państwowej na lądzie i na morzu. Przyjęcie przedmiotowej zmiany wzmocni bezpieczeństwo na Morzu Bałtyckim.

Odnośnie do zmiany art. 20 *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej*, należy wskazać, iż przepis ten stanowi zwięźle, że „przepisy ustawy nie naruszają uprawnień okrętów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej”. Jednak uprawnienia okrętów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej nie zostały, jak dotąd, nigdzie określone. Problem ten rozwiązuje propozycja wprowadzenia przepisów określających, że, w przypadku gdy wymagają tego względy obronności i bezpieczeństwa państwa, dowódcom jednostek pływających Marynarki Wojennej będą przysługiwać na wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym uprawnienia dowódców jednostek pływających Straży Granicznej, o których mowa w art. 14 – 18 i art. 25 *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej*.

Uprawnienia te dotyczą m.in. prawa do wezwania podejrzanego statku do zmniejszenia prędkości przepływu, zatrzymania się do kontroli, sprawdzenia dokumentów dotyczących statku i ładunku, wylegitymowania załogi statku oraz znajdujących się na nim pasażerów, zbadania ładunku, czy zmuszenia statku do zawinięcia do wskazanego portu, jeżeli kapitan nie stosuje się do wydanych poleceń. Uprawnienia dotyczą także możliwości zarządzania pościgu za statkiem, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że statek ten w czasie pobytu na morskich wodach

wewnętrznych lub na morzu terytorialnym Rzeczypospolitej Polskiej naruszył przepisy obowiązujące na terytorium RP i mimo wezwania do zatrzymania się lub po zatrzymaniu go usiłuje zbiec.

Dodatkowo zaproponowano, że sposób korzystania ze wskazanych wyżej uprawnień zostanie określony przez Ministra ON w zarządzeniu niepodlegającym ogłoszeniu. Rozwiązania te podniosą uprawnienia Sił Zbrojnych RP w działaniach ochrony granicy państwowej, ale także przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa żołnierzy.

Gdy dokonane zostaną proponowane zmiany w przepisach *ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa*, zostaną rozwiązane takie zagadnienia, jak rozszerzenie kategorii użycia i pobytu Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa dedykowane usprawnieniu działań podejmowanych przez Siły Zbrojne RP w odpowiedzi na sytuacje zagrożenia bezpieczeństwa państwa.

W obecnym stanie prawnym obecność jednostek wojskowych poza granicami państwa, w zależności od celu tej obecności, oznacza albo użycie Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa, albo ich pobyt poza granicami państwa.

Użycie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa oznacza obecność w celu udziału:

- a) w konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszniczych,
- b) misji pokojowej,
- c) akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom,
- d) ewakuacji obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku konieczności ochrony ich życia lub zdrowia, z państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, państwem członkowskim Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub państwem-stroną Traktatu Północnoatlantyckiego.

Natomiast pobyt jednostek wojskowych poza granicami państwa oznacza obecność w celu udziału w:

- a) szkoleniach i ćwiczeniach wojskowych,
- b) akcjach ratowniczych, poszukiwawczych lub humanitarnych; przepisu tego nie stosuje się do akcji ratowniczych regulowanych przepisami o ratownictwie na morzu lub prowadzonych przez wojskowe lotnicze zespoły poszukiwawczo-ratownicze w celu udzielenia pomocy ludziom albo statkom powietrznym lub morskim znajdującym się w niebezpieczeństwie na zasadach określonych w umowach międzynarodowych,
- c) przedsięwzięciach reprezentacyjnych.

O użyciu Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa postanawia Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Rady Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów, zaś o pobycie decyduje Minister Obrony Narodowej.

Zdefiniowanie w katalogu użycia Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa dodatkowej kategorii obecności w celu udziału w działaniach na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej umożliwi podejmowanie przez Siły Zbrojne RP niezwłocznych i adekwatnych działań w reakcji na występujące zagrożenie bezpieczeństwa państwa. Jest to szczególnie istotne w sytuacji wystąpienia konieczności podjęcia działania przy jednoczesnym braku decyzji organu organizacji międzynarodowej, odpowiedzialnego za utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa, jakim jest Rada Bezpieczeństwa ONZ. Proponuje się, aby o użyciu Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa w celu wzmocnienia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej postanawiał Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Rady Ministrów. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami *ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa*, co do zasady, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może podjąć postanowienie o użyciu Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa na podstawie: decyzji właściwego organu organizacji międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem, organu Unii Europejskiej, a także zaproszenia lub zgody państwa przyjmującego. Komplementarnie do uzupełnienia katalogu użycia Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa o obecność w celu wzmocnienia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej zaproponowano uzupełnienie regulacji dotyczącej podstawy wydania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej postanowienia o użyciu Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa o możliwość użycia siły na podstawie niezbywalnego prawa do samoobrony, określonego w art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych oraz międzynarodowym prawie zwyczajowym. Powyższe proponowane rozwiązania zapewnią Rzeczypospolitej Polskiej i Siłom Zbrojnym RP praktyczną możliwość realizacji niezbywalnego prawa do samoobrony.

Zdefiniowanie w katalogu pobytu SZ RP poza granicami państwa dodatkowej kategorii obecności w celu udziału w stałych, operacyjnych działaniach prowadzonych w celu monitorowania bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej lub w ramach wysuniętej obecności przyczyni się do rozwiązania problemu wykrywania zagrożeń na Morzu Bałtyckim i podejmowania niezwłocznej reakcji w tym zakresie przez SZ RP. Stałe, operacyjne działania prowadzone w celu monitorowania bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej lub w ramach wysuniętej obecności stanowić będą wymierny element odstraszania wobec potencjalnych podmiotów zagrażających polskiemu bezpieczeństwu.

Dodanie przepisów w zakresie przyznania dowódcy jednostki pływającej Marynarki Wojennej i statku powietrznego Rzeczypospolitej Polskiej uprawnień do użycia broni i innego uzbrojenia w razie konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu albo w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu na: jednostkę pływającą Marynarki Wojennej, statek powietrzny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, jednostkę pływającą lub statek powietrzny Straży Granicznej lub Policji, bądź na morską infrastrukturę krytyczną, ma na celu rozwiązanie problemu braku odpowiedniego instrumentarium umożliwiającego sprawne działanie Sił Zbrojnych RP. Projektowane uprawnienie wydaje się niezbędne do uregulowania w przepisach polskiego prawa ze względu na obecną dynamikę i zmienność środowiska bezpieczeństwa, w tym liczbę incydentów na Morzu Bałtyckim i nowe formy oddziaływania na bezpieczeństwo naszego regionu. Wobec powyższego zasadnym jest przyjęcie rozwiązania polegającego na stworzeniu mechanizmu podejmowania pod presją czasu decyzji o działaniach w reakcji na powstałe zagrożenia i wyposażenie dowódców jednostek pływających Marynarki Wojennej i statków powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w uprawnienia do użycia broni i innego uzbrojenia, jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania, a użycie broni stanowi środek ostateczny.

Projektowana ustawa przewiduje także nowelizację przepisów *ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych*, w której proponuje się wprowadzić regulacje w zakresie funkcjonowania wojskowych organów porządkowych i ich uprawnień na jednostkach pływających Marynarki Wojennej. Projektowane zmiany będą miały charakter porządkujący i uzupełniający. Ich celem jest wskazanie, że dowódcy jednostek pływających Marynarki Wojennej i żołnierze pełniący służbę ochronną na tych jednostkach są wojskowymi organami porządkowymi i w związku z tym mają określone uprawnienia. Istotnym elementem wprowadzenia tej zmiany jest poprawa bezpieczeństwa żołnierzy pełniących służbę na jednostkach pływających Marynarki Wojennej oraz możliwość podjęcia przez nich proporcjonalnej reakcji w sytuacjach zagrożenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

1. Nowelizacja przepisów *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej* poprzez dodanie przepisów uprawniających dowódców wojskowych środków obrony powietrznej, w tym przeciwlotniczej i przeciwrakietowej, do podejmowania decyzji o zniszczeniu pocisku raketowego w określonych przypadkach, jak również uregulowanie możliwości użycia sił zbrojnych państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego do wykonywania zadań nadzoru przestrzeni powietrznej i osłony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w trybie określonym w art. 3a ustawy z dnia 23 września 1999 r. *o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznikom i organizacjom międzynarodowym*. Proponowana nowelizacja przyczyni się do zwiększenia efektywności działań Sił Zbrojnych RP podejmowanych w celu zapewnienia i wzmocnienia bezpieczeństwa państwa, jak również pozwoli na doprecyzowanie uprawnień przysługujących żołnierzom sił zbrojnych państwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 3a ustawy z dnia 23 września 1999 r. *o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznikom i organizacjom międzynarodowym*, tj. w celu wzmocnienia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub sił sojuszniczych w operacji wojskowej prowadzonej na terytorium naszego kraju w czasie pokoju.
2. Nowelizacja przepisów *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej* w celu zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim, przez:
 - dodanie w art. 14 kolejnej, obok względów obronności państwa i nienaruszalności granicy państwowej, przesłanki w zakresie możliwego stosowania przez dowódców jednostek pływających Straży Granicznej określonych w ustawie uprawnień na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym. Przesłanka ta dotyczy konieczności odparcia bezprawnego, bezpośredniego zamachu na infrastrukturę krytyczną oraz przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do takiego zamachu,
 - dodanie w art. 20 tej ustawy przepisów w zakresie przyznania, w przypadkach gdy wymagają tego względy obronności i bezpieczeństwa państwa, dowódcom jednostek pływających Marynarki Wojennej na wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym uprawnień przysługujących dowódcom jednostek pływających Straży Granicznej, o których mowa w art. 14–18 i art. 25 zmienianej ustawy. Dodatkowo nowelizacja zakłada wprowadzenie ustawowej delegacji dla Ministra Obrony Narodowej do określenia sposobu realizacji przez okręty wojenne Marynarki Wojennej uprawnień wynikających z ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych i międzynarodowego prawa zwyczajowego w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu. Wprowadzenie proponowanych regulacji umożliwi jednostkom Marynarki Wojennej operacyjne działanie polegające na reagowaniu na potencjalne zagrożenia, w szczególności w akwenie Morza Bałtyckiego poprzez doprecyzowanie przysługujących im uprawnień, co wydaje się niezbędne dla skutecznej realizacji zadań.

3. Nowelizacja przepisów *ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa*, oraz innych ustaw, polegająca na:
 - zdefiniowaniu nowych kategorii użycia oraz pobytu Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa, co pozwoli na wzmocnienie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej i usprawni działanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej podejmowane w celu zwiększenie i wzmocnienia tegoż bezpieczeństwa,
 - dodaniu do katalogu podstaw prawnych użycia Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa przesłanki niezbywalnego prawa do samoobrony, określonego w art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych oraz międzynarodowym prawie zwyczajowym. W świetle prawa międzynarodowego Sił Zbrojnych RP mogą zostać użyte, także poza granicami państwa, w ramach samoobrony zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej. Wydaje się zatem wskazane, aby powyższe uprawnienie zostało uregulowane także w przepisach polskiego prawa. Dzięki wprowadzonym zmianom użycie Sił Zbrojnych RP poza granicami państwa będzie mogło nastąpić nie tylko na podstawie właściwego organu organizacji międzynarodowej (tj. rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ), bądź zaproszenia lub zgody państwa przyjmującego, ale także na podstawie niezbywalnego prawa do samoobrony zarówno indywidualnego, jak i zbiorowego,
 - dodanie przepisów w zakresie uprawnień dowódcy jednostki pływającej Marynarki Wojennej i statku powietrznego Rzeczypospolitej Polskiej uprawnień do użycia broni i innego uzbrojenia w razie konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu albo w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu na: jednostkę pływającą Marynarki Wojennej, statek powietrzny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, jednostkę pływającą lub statek powietrzny Straży Granicznej lub Policji, bądź na morską infrastrukturę krytyczną. Wprowadzenie tych regulacji umożliwi dowódcom jednostek Marynarki wojennej i statków powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej podejmowanie decyzji o działaniach w celu przeciwdziałania zagrożeniom z uwzględnieniem czynnika czasu, gdy okoliczności wymagają natychmiastowego działania, jednakże z zastrzeżeniem, że użycie broni i innego zagrożenia będzie stanowić środek ostateczny.
4. Nowelizacja *ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych* przez dodanie przepisów w zakresie funkcjonowania i uprawnień wojskowych organów porządkowych na jednostkach pływających Marynarki Wojennej. Proponowana nowelizacja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa żołnierzy pełniących służbę na jednostkach pływających Marynarki Wojennej oraz pozwoli im na właściwe i efektywne działanie w sytuacjach zagrożenia.

W efekcie proponowanych zmian legislacyjnych Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej uzyskają możliwości prowadzenia działań, stosownie do nowych, zintensyfikowanych zagrożeń bezpieczeństwa zewnętrznego państwa. Projektowane regulacje przyczynią się do znaczącego usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na polskich obszarach morskich i wzmocnią bezpieczeństwo na Morzu Bałtyckim.

Jednocześnie należy wskazać, że dodatkowe uprawnienia, jakie proponuje się przyznać dowódcom jednostek pływających Marynarki Wojennej, nie będą wpływać na bieżącą działalność armatorów i kapitanów jednostek pływających po polskich obszarach morskich. Przyznane uprawnienia będą bowiem mogły zostać zastosowane jedynie w określonych, wyjątkowych sytuacjach konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na jednostkę pływającą Marynarki Wojennej, bądź na międzysystemowy Gazociąg Bałtycki wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, na terenie obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, oraz na wykorzystywane w wyłącznej strefie ekonomicznej sztuczne wyspy, wszelkiego rodzaju konstrukcje i urządzenia przeznaczone do rozpoznawania lub eksploatacji zasobów, jak również inne przedsięwzięcia w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji wyłącznej strefy ekonomicznej, w tym morskie farmy wiatrowe oraz podmorskie sieci elektroenergetyczne i światłowodowe lub rurociągi, a także związaną z nimi infrastrukturę. Uprawnienie do użyciu broni lub innego uzbrojenia będzie także możliwe w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na wskazane wyżej podmioty. Użycie broni lub innego uzbrojenia będzie środkiem ostatecznym. Konkludując, uprawnienie dotyczy sytuacji ekstraordynaryjnych i w żaden sposób nie dotyczy legalnej działalności armatorów, czy też kapitanów jednostek pływających po polskich obszarach morskich. Podobnie uprawnienia, jakie proponuje się przyznać dowódcom jednostek pływających Marynarki Wojennej na wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym, analogiczne do uprawnień dowódców jednostek pływających Straży Granicznej, o których mowa w art. 14–18 i art. 25 *ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej*, również nie będą dotyczyły legalnej działalności armatorów, czy też kapitanów jednostek pływających na polskich wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym.

1. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich NATO/UE/

Nie dotyczy.

2. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

Żołnierze SZ RP: Dowódcy jednostek pływających Marynarki Wojennej, dowódcy statków powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i dowódcy wojskowych środków obrony powietrznej oraz żołnierze jednostek pływających Marynarki Wojennej, statków powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz jednostek obrony powietrznej	Według potrzeb	Dane własne MON	Uprawnienie do użycia broni i innego uzbrojenia w celu obrony oraz możliwości skutecznego oddziaływania na zagrożenia (w tym hybrydowe) oraz efektywnego odstraszania potencjalnych adversarzy przy jednoczesnym zwiększeniu bezpieczeństwa prawnego dowódców odpowiedzialnych za prowadzenie takich działań. Poprawa bezpieczeństwa żołnierzy pełniących służbę na jednostkach pływających Marynarki Wojennej. Możliwość proporcjonalnej reakcji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w sytuacjach zagrożenia.
Żołnierze NATO: Żołnierze komponentów sił zbrojnych państw NATO, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach wzmocnienia wojskowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub wojsk Państw-Stron Traktatu Północnoatlantyckiego przez stronę wysyłającą w operacjach wojskowych prowadzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju	Według potrzeb	Dane własne MON	Uprawnienia żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do użycia broni i innego uzbrojenia w celu możliwości skutecznego oddziaływania na nowe zagrożenia przekładają się bezpośrednio na uprawnienia żołnierzy wojsk Państw-Stron Traktatu Północnoatlantyckiego przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu wzmocnienia wojskowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub wojsk Państw-Stron Traktatu Północnoatlantyckiego w operacjach wojskowych prowadzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju. Uprawnienia te określa Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, wskazując, które z uprawnień Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą przysługiwać wojskom obcym w czasie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach wzmocnienia wojskowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub wojsk Państw-Stron Traktatu Północnoatlantyckiego.
Obywatele	Wszyscy obywatele Rzeczypospolitej Polskiej	Dane GUS	Wzrost bezpieczeństwa państwa i społeczeństwa związany z zapewnieniem skutecznego reagowania przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej na zagrożenia w czasie pokoju, w tym zagrożenia o charakterze hybrydowym).

3. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie: Rządowy Proces Legislacyjny. Żadne podmioty nie wykazały zainteresowania pracami legislacyjnymi. Z uwagi na zakres regulacji projekt nie wymaga zaopiniowania przez inne podmioty. Nie przewiduje się również przeprowadzania konsultacji publicznych.

4. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny bieżące)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Łącznie (0–10)

Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przyjęte rozwiązania nie będą miały wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ nie wprowadzają zmian w tej kwestii do obowiązującego obecnie stanu prawnego, w zakresie finansowania obecności jednostek pływających Marynarki Wojennej oraz statków powietrznych w rejonie Morza Bałtyckiego.											
5. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)		-	-	-	-	-	-	-				
		-	-	-	-	-	-	-				
		-	-	-	-	-	-	-				
	(dodaj/usuń)	-	-	-	-	-	-	-				
W ujęciu niepieniężnym	Nie dotyczy											
	Nie dotyczy											
	Nie dotyczy											
	Nie dotyczy											
Niemierzalne	(dodaj/usuń)											
	(dodaj/usuń)											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Przedmiotowy projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera przepisów dotyczących zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców ani analizy zgodności projektu z tą ustawą w powyższym zakresie.											
6. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
☒ nie dotyczy												

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności). Przepisy ustawy nie naruszają uprawnień wojsk Państw – stron Traktatu Północnoatlantyckiego sporządzonego w Waszyngtonie 4 kwietnia 1949 r. oraz wojsk pozostających pod dowództwem organów Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Projektowana ustawa nie wprowadzi dodatkowych obciążeń regulacyjnych.		
7. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
8. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: resort obrony narodowej	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zapisy zmienianych ustaw umożliwią skuteczne reagowanie na zagrożenia przez żołnierzy Sił Zbrojnych RP oraz zapewnią im prawo do samoobrony.	
9. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wraz z wejściem aktu w życie.		
10. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ocena efektów wprowadzonych rozwiązań będzie prowadzona na bieżąco, w szczególności pod kątem zagrożeń występujących na Morzu Bałtyckim.		
11. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

Raport z konsultacji publicznych
dotyczący projektu ustawy o zmianie niektórych ustawy w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa na polskich obszarach morskich oraz zapewnienia bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim
(UD245)

Projekt ustawy, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, w celu udostępnienia wszystkim zainteresowanym podmiotom.

OMÓWIENIE WYNIKÓW KONSULTACJI PUBLICZNYCH

W ramach konsultacji publicznych uwag nie wniesiono.

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW OPINIOWANIA

Projektowana ustawa została poddana procedurze opiniowania z terminem 14 dni na zajęcie stanowiska – termin ten wynikał z konieczności niezwłocznego wdrożenia rozwiązań przewidzianych w projektowanej ustawie mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa państwa na terenie polskich obszarów morskich i Morzu Bałtyckim.

Opiniowanie zostało przeprowadzone z następującymi podmiotami: Szefem Agencji Wywiadu, Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefem Biura Bezpieczeństwa Narodowego. Uwag do projektu nie zgłosił Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Brak stanowiska pozostałych podmiotów opiniujących potraktowano jako milczącą akceptację projektu.

Projekt ustawy nie wymaga zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego na podstawie art. 3 pkt 5 ustawy z 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759).

Projekt ustawy nie dotyczy również spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego, dlatego nie podlega opiniowaniu przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.